

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Pollutio Conjugis, num. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

filij, præsertim ingenui, præsumuntur potius nolle suam matrem à tanta obligatione urgeri, quam aliquid fortunarum amittere.

12. Quædam sic se liberavit: habebat ea filios tres, quorum unus erat ex adulterio; & quia ab illis nihil sibi timebat, sic eisdem est allocuta: *Vnus vestrum non est legitime conceptus, si eum nominatim compellavero, ab hæreditate necessario depelletur: his auditis timuit quisque sibi, ne spurium declararetur, quare omnes exorarunt à matre silentium, spuriumque, quicumque is esset, sibi invicem cedentes, in partem hæreditatis admiserunt.* Huic remedio obstat unum, ait Covaruvias, nam filij legitimi metu coacti, adeoque minus sponte consentire. Approbo dictum. Verum si omnes vere id, & ex animo, non autem ex metu fecissent, idque explicitè declarassent, se scilicet cedere propter amorem matris, vel ob reciprocam benevolentiam inter se, simul eadem in domo educatos, tunc admittatur remedium, quia sic ex omni parte est voluntaria remissio.

g Covar. in Reg. peccatum p. 1.

13. Quarto: si mater suis bonis, vel alio modo possit, velletque compensare sufficienter pro omnibus damnis per se provenientes; quia hoc modo, jam habent filij æquivalenter, id quod accepit spurium.

14. Quinto: si sit periculum vitæ, vel similis mali: hoc enim existente, nemo obligabit adulteram, ut se prodatur, quia vita nullo pretio est æstimabilis, & quia in extrema necessitate omnia sunt communia,

15. Sexto: denique si sit periculum infamiæ, quia fama est superioris ordinis, & merito rebus temporalibus præferenda. Sane hæc excusatio frequentissima est: deficit interdum nihilominus: quando scilicet mater est prostituta famæ, vel etiam, quando se deberet solum prodere apud prudentem filium, vel apud paucos; & ex alia parte, damnum esset tam grave aliorum filiorum, vel Reipublicæ, ut illa parva infamia ex manifestatione proveniens, superaretur notabiliter à tanto damno.

16. Ex his vides, raro in praxi occurrere casum, in quo adultera suum scelus prodere cogatur; favetque Pontifex, dum universaliter dicit, *h adulteram esse ad pœnitentiam admittendam, licet nolit suum crimen marito revelare.*

h Innoc. III. c. Offic. de pœn. & reat.

§. V.

De Conjugatorum peccatis in materia luxurie.

Occasione adulterij, utile fore lectoribus cenfeo, in unum hic veluti fascem ea conligere, in quibus peccare solent conjuges in usu matrimonij; quæ ut ordinatim proponantur, ad tria capita reducantur, ad pollutionem, ad copulam, ad impudicos tactus, tactuque similia.

Pollutio conjugis.

1. Coniux impudicis tactibus se polluens.

Iuens, vel exercens ejusmodi tactus, intendens habere pollutionem, aut cum probabili periculo illam habendi, mortaliter peccat, peccato contra naturam. Ratio est, quia matrimonium non dat conjugibus facultatem, nisi ad eam seminis effusionem, quæ generationi inservit, hæc autem maximè illi adversatur.

a Nav. c. 26. n. 42. & passim.

3. Propter eandem rationem, eodem modo iidem peccant, si sese mutuo ad pollutionem provocant: imo hæc culpa & præcedens, species est etiam adulterij, speciatim confitenda: ratio est, quia per hanc turpitudinem, præterquam quod semen prodigitur, dividitur eorum caro, contra datam in matrimonio fidem. An ipsis liceat, provocare se tactibus in ordine ad copulam, & an iisdem liceant aliquitatus cum pollutionis periculo, dicam mox n. 41. & deinceps.

b In opusc. de Conf. li. 2. c. 7. §. 6. num.

4. Vxor tamen licitè petet, & reddet debitum marito, qui solet sine ipsius consensu in sine copulæ, exra vas consulto semen effundere, quia ipsa, dum petit redditque, id facit, quod ex se bene fieri potest, & propter malitiam viri, non debet suo jure mulier spoliari. Sed quid faciet in hoc casu uxor, si ipsa nondum seminavit, paulo post dicam, nu. 17. & 18. Est item peccatum contra naturam, si conjuges, dum congregiuntur, voluntariè foras semen emittunt, ut ex se patet: voluntariè, inquam; nam si accidat, quando, festinante natura, semen foras emittit, qui congregi legiti-

mè conatur, non est peccatum, quia non est voluntarium. Ita sapissimè accidere in conjugæ arcta, quando vir primis vicibus eam cognoscere tentat, notat merito Sanchez. d. Quod femina, quæ non fit sponsa de præsentia, vi cognita, statim & in continenti possit semen viri à se receptum expellere, probabile docet idem Sanchez e paritate ducta ab eo, qui potest furem in continenti, ubi furtum eripuit, percutere, & non postea. Nos hanc doctrinam non admittimus, mox n. 14.

c ita Pont. li. 10. c. 17. n. 3. contra aliquos. d. Sanc. lib. 9. disp. 17. nu. 19. & 20. e. Sanch. li. 2. de matr. d. 22. nu. 17.

Copula.

5. Finis, ut omne peccatum, etiam veniale vitetur, in matrimonij usu aliquis ex his quatuor esse debet: scilicet proles in Dei cultum procreanda; carnis concupiscentia sedanda; sanitas propria, uxorisve conservanda; propria obligatio satisfacienda; quæ duæ postrema causæ non solum sunt, mea sententia, quando conjux reddit, verum etiam, quando moderatè petit ab ea puella, quæ propter verecundiam petere non audet.

f l. Sanc. li. 9. d. 8. §. 10

6. Neque tamen est necesse, ut ij re-cti fines expressè actu signato, intenduntur, satis est enim, alios praveos fines non admittere; siquidem eo ipso, quod matrimonio uti conjuges volunt, nisi debitos fines expressè removeant, illos virtute & implicitè intendunt.

g Sanc.